



Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV- 1045

Tālrunis: 67321173 ♦ fakss: 67321049 ♦ e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv

Rīgā, 2014.gada 3.oktobrī Nr. 3-01 / 1546

uz 2014.gada 17.septembra

Sandrai Ratniecei
“Liepkalni”, Krustiņi,
Inčukalna pagasts,
Inčukalna novads, LV – 2141

Par ietekmes uz vidi novērtējumu

Ar šo nosūtam Vides pārraudzības valsts biroja sagatavoto Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam smilts ieguvei atradnē “Liepkalni” nekustamā īpašuma “Liepkalni” (zemes kadastra Nr.80640020160) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 80640020194. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums jāsagatavo atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumu Nr.83 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” 26.punkta un šīs programmas prasībām. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē un Inčukalna novada pašvaldībā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai, kā arī jānodrošina Ziņojuma pieejamība savā mājaslapā internetā un tā sabiedriskā apspriešana, informējot sabiedrību Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumu Nr.83 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” V.sadalā noteiktajā kārtībā.

Pielikumā: Programma - 7 lapas.

Biroja direktors

A. Lukšēvics

V.Maskava, 67770807



Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV- 1045

Tālrunis: 67321173 ♦ fakss: 67321049 ♦ e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv

Rīgā

Programma ietekmes uz vidi novērtējumam smilts ieguvei atradnē “Liepkalni” Inčukalna novada Inčukalna pagasta nekustamā īpašuma “Liepkalni” (zemes kadastra Nr.80640020160) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 80640020194

Derīga līdz 2019.gada 3.oktobrim.

Programma izdota – Sandrai Ratniecei, adrese: “Liepkalni”, Krustiņi, Inčukalna pagasts, Inčukalna novads, LV – 2141.

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 16.pantu un Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumu Nr.83 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz S.Ratnieces 2014.gada 17.septembra pieprasījumu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei. Programma ietver vides aizsardzības prasības un noteikumus, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts ir smilts ieguve atradnē “Liepkalni” nekustamā īpašuma “Liepkalni” (zemes kadastra Nr.80640020160) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 80640020194. Ieguve plānota 9,8 ha platībā gan virs, gan zem pazemes ūdens līmeņa. Ūdens atsūknēšana karjerā paredzēta tikai tad, ja specīgu nokrišņu rezultātā gruntsūdens līmenis paaugstināsies stipri virs vidējā līmeņa. Šādā gadījumā atsūknējamā ūdens daudzums tiek prognožēts līdz 50 m³/dnn un to novadišana paredzēta tuvējā grāvī, kas ietek Gaujā.
2. Paziņojums par paredzēto darbību un tās ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts informatīvā izdevuma “Novada Vēstis” 2014.gada 5.septembra numurā, kā arī ievietots mājaslapās www.incukalns.lv un www.vpb.gov.lv. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2014.gada 16.septembrī Inčukalna pagasta “Liepkalnos”, taču saskaņā ar sanāksmes protokolu sanāksmē neieradās neviens interesents. Paredzētās darbības sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā tika saņemta AS “Latvijas valsts meži” Rietumvidzemes mežsaimniecības vēstule, kurā norādīts, ka paredzētā darbība tieši neietekmēs AS “Latvijas valsts meži” apsaimniekoto teritoriju, un izteikts lūgums informēt AS “Latvijas valsts meži” par ietekmes uz vidi novērtējuma gaitu un sabiedriskajām apspriešanām. S.Ratnieces Birojā iesniegtie sākotnējās sabiedriskās apspriešanas

rezultāti liecina, ka AS "Latvijas valsts meži" tika individuāli informēti gan par plānoto darbību, gan tās sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmi klātienē.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Izstrādājot ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu (turpmāk tekstā - Ziņojums), nepieciešams ievērot Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktus un Latvijā ratificētās starptautiskās konvencijas vides aizsardzības jomā.
2. Ziņojums jāsagatavo atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumu Nr.83 "Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi" 26. un 27.punktu un šīs programmas prasībām, nepieciešamības gadījumā, ietverot ziņojumā atsevišķu sadaļu ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējumam, atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)" (turpmāk tekstā - MK noteikumi Nr.300) 9.punkta prasībām.
3. Ziņojuma ievadā jāietver paredzētās darbības būtības apraksts un galvenie darbības raksturlielumi; plānotie projekta realizācijas termiņi un risinājumi; jāsniedz informācija par plānotās darbības sasaisti ar citiem projektiem, kas var ietekmēt plānoto darbību.
4. Jāizvērtē paredzētās darbības atbilstība normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības paredzētajai darbībai, tajā skaitā atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam un citiem attīstības plānošanas dokumentiem.
5. Jāizvērtē paredzētās darbības iespējamās alternatīvas (arī atteikšanos no paredzētās darbības), norādot kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai ietekmes uz vidi aspektā; jāpamato izvēlētais variants; jāsniedz paliekošo ietekmju būtiskuma raksturojums, norādot izmantotās prognozēšanas metodes, un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.
6. Jāsagatavo ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums iedzīvotājiem, nelietojot tajā specifiskus tehniskos aprakstus un terminus (sagatavojams atsevišķas brošūras veidā Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai). Jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana, jāsagatavō sabiedrisko apspriešanu rezultātu apkopojums un izvērtējums. Jāsagatavo pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un sabiedrības, kā arī institūciju iesniegtajiem priekšlikumiem Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā, norādot, kā priekšlikumi un viedokļi ņemti vērā Ziņojumā aktualizētajā versijā.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē un Inčukalna novada pašvaldībā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības raksturojums.

- 1.1. Derīgo izrakteņu atradnes "Liepkalni" raksturojums – pamatinformācija par atradni, atradnē akceptētie derīgā izrakteņa krājumi, to kategorija, iegulas raksturojums, derīgā izrakteņa kvalitāte un izmantošanas iespējas. Derīgā izrakteņa krājumi un to raksturojums ieguvei paredzētajā teritorijā. Pieguļošo platību izmantošanas iespējas un nosacījumi kontekstā ar paredzēto darbību.
- 1.2. Zemes platība, kurai nepieciešama izmantošanas un zemes lietojuma maiņa; teritorijas sagatavošana, noņemtās grunts izvietošana vai izmantošana un nepieciešamo darbu secība, ietverot norādes par teritorijas sakopšanas un rekultivācijas pasākumiem nākotnē.
- 1.3. Derīgā izrakteņa ieguves iespējamo/paredzēto tehnoloģiju veidu detalizēts apraksts; to salīdzinājums ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Paredzētās derīgā materiāla apstrādes (šķirošanas, skalošanas) un citu tehnoloģisko procesu apraksts.
- 1.4. Plānotie derīgā izrakteņa ieguves apjomi, plānotais izstrādes dzīlums; ieguves laika grafiks, karjera izstrādes secība. Ieguves laukumu maksimālās platības un to ierobežojumi, aizsargjoslas.
- 1.5. Smilts ieguves laukuma izveides, iekārtu (arī skalošanas līnijas) un bērtņu izvietojuma iespējamie risinājumi. Bērtnēs vienlaikus uzglabājamā materiāla daudzums karjera teritorijā.
- 1.6. Ieguves laukuma, bērtņu un ceļu joslu nosusināšanas iespējamie risinājumi (nepieciešamības gadījumā).
- 1.7. Piebraukšanas iespējas derīgā izrakteņa ieguves teritorijai, pārvietošanās no ieguves vietas līdz tehnoloģiskajam laukumam, nepieciešamo pievedceļu un citu inženierkomunikāciju pieejamības raksturojums, nepieciešamie būvniecības vai uzlabošanas darbi. Iespējamie transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumi, tajā skaitā pa koplietošanas ceļiem.
- 1.8. Citu karjera darbības nodrošināšanai nepieciešamo infrastruktūras objektu, inženierkomunikāciju, būvju un energoresursu raksturojums; to nodrošinājums un aizsargjoslas.
- 1.9. Karjera darbības nodrošināšanai nepieciešamais ūdens daudzums un tā lietošana, ūdens ieguves avots.
- 1.10. Notekūdeņi: to rašanās avoti, veidi un daudzums, noteikūdeņu piesārņojuma raksturojums, savākšana, nepieciešamā attīrišana, novadišana un, nepieciešamības gadījumā, kvalitātes kontrole.
- 1.11. Objektā veidojošos atkritumu veidi, daudzums un to īpašību raksturojums. Atkritumu apsaimniekošana.

1.12. Derīgā izrakteņa ieguves laukuma slēgšana, plānotie rekultivācijas pasākumi un to veikšanas termiņi, iespējamā teritorijas turpmākā izmantošana.

1.13. Visas iepriekš minētās informācijas ilustrācija atbilstoša mēroga kartogrāfiskajos materiālos.

2. Vides stāvokļa novērtējums plānotā karjera teritorijā un tās apkārtnē.

2.1. Derīgā izrakteņa ieguvei paredzētās un tai piegulošo teritoriju apraksts, šo teritoriju pašreizējā izmantošana.

2.2. Teritorijas plānošanas dokumentos derīgā izrakteņa ieguvei paredzētās teritorijas atļautā izmantošana un šīs teritorijas izmantošanas aprobežojumi; īpašumu piederības raksturojums, tuvākās dzīvojamās ēkas (viensētas) un sabiedriskas nozīmes objekti, lauksaimniecības (arī bioloģiskās lauksaimniecības un biškopības saimniecības), infrastruktūras un citi nozīmīgi objekti (arī Inčukalna pazemes dabasgāzes krātuve un ar to saistītie objekti, gudrona dīķi, monitoringa urbumi) un to aizsargojas.

2.3. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums, ietverot derīgā izrakteņa ieguves lauka sagatavošanai, derīgā izrakteņa ieguvei un izstrādātā laukuma rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu.

2.4. Hidroloģisko apstākļu raksturojums smilts ieguvei paredzētajā un tai piegulošajā teritorijā, tai skaitā applūstošas teritorijas; teritorijas dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmu, kuras varētu tikt ietekmētas, raksturojums, kā arī tuvāko ūdensteču un ūdenstilpju raksturojums un pašreizējā izmantošana, tām noteiktais ūdeņu tips un to izmantošana.

2.5. Derīgo izrakteņu ieguvei paredzētās teritorijas ģeoloģiskās uzbūves un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums; paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabalu raksturojums; mūsdienu ģeoloģiskie procesi.

2.6. Teritorijas hidrogeoloģiskais raksturojums: gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali; hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem atradnes un tai pieguļošajās teritorijās; tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargojas.

2.7. Apkārtnes dabas vērtību raksturojums (arī mežu raksturojums). Tuvākās Latvijas "NATURA 2000" Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas, to aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, mikroliegumi. Ziņojumam jāpievieno attiecīgās nozares sertificētu ekspertu vērtējumi saistībā ar esošo situāciju un plānotās darbības kontekstā.

2.8. Ainaviskais un kultūrvēsturiskais teritorijas un apkārtnes nozīmīgums. Tuvākie valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi, rekreācijas un tūrisma objekti.

2.9. Objektam paredzētajā teritorijā un tās apkārtnē esošo citu vides problēmu un riska objektu raksturojums, tai skaitā infrastruktūra, degradētas, piesārņotās un potenciāli

piesārņotās teritorijas, derīgo izrakteņu ieguves vietas, saimnieciskās darbības objekti un privātpašumi, kuri var negatīvi ietekmēt derīgo izrakteņu ieguvi vai kurus var negatīvi ietekmēt paredzētā darbība.

- 2.10. Visas iepriekš minētās informācijas ilustrācija atbilstoša mēroga kartogrāfiskos materiālos.

3. Iespējamā ietekme uz vidi derīgā izrakteņa ieguves laukuma ierīkošanas un ekspluatācijas laikā.

- 3.1. Prognozētā gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē teritorijas sagatavošanas, derīgā izrakteņa iegūšanas, apstrādes, glabāšanas un transportēšanas rezultātā. Piesārņojuma izplatība dažādos meteoroloģiskajos apstākļos un paredzētie pasākumi izmešu gaisā samazināšanai.
- 3.2. Trokšņu izplatības novērtējums dzīvojamā zonā, pievienojot uzskatāma mēroga plānu ar iezīmētu pieļaujamā trokšņa līmeņu robežu. Pretrokšņu pasākumu nepieciešamība.
- 3.3. Iespējamie derīgo izrakteņu transportēšanas maršuti, to izvietojums attiecībā pret apdzīvotajām vietām un dzīvojamajām mājām; plānotā satiksmes intensitāte; autotransporta radītā gaisa piesārņojuma un trokšņa novērtējums. Iespējamie sezonālie ierobežojumi.
- 3.4. Hidroloģiskā un hidrogeoloģiskā režīmu izmaiņu prognoze saistībā ar paredzēto darbību. Hidrogeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamā ietekme uz pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti. Karjera izstrādes un tā rekultivācijas (ja tiek veidota ūdenskrātuve) iespējamā ietekme uz gruntsūdens līmeņa pazemināšanos paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē.
- 3.5. Augsnes struktūras un mitruma izmaiņu prognoze derīgā izrakteņa ieguves laukumam piegulošajā teritorijā un apkārtnē saistībā ar paredzēto darbību vai meliorācijas sistēmu pārkārtošanu, ja tāda nepieciešama. Ziņojumam jāpievieno nozares speciālista atzinums.
- 3.6. Mūsdienu ģeoloģisko procesu prognozējamās izmaiņas smilts ieguves karjera izveides rezultātā, kā arī pēc tā ekspluatācijas pabeigšanas. Nepieciešamie pasākumi ietekmes mazināšanai.
- 3.7. Iespējamās ietekmes (arī hidrogeoloģisko faktoru) izvērtējums uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību un ekosistēmām kopumā un to atsevišķiem komponentiem, arī uz Latvijas "NATURA 2000" Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem. Iespējamās ietekmes novērtējums uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, šo teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 3.8. Prognoze par iespējamo ietekmi uz ainavas daudzveidību, tās elementiem, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Ainavas veidošanas pasākumu nepieciešamības izvērtējums un nosacījumi.

- 3.9. Iespējamās ietekmes un ierobežojumu nepieciešamība Inčukalna gudrona dīķu piesārņojuma izplatības izmaiņu vai Inčukalna pazemes dabasgāzes krātuves urbumu vai citas infrastruktūras drošas ekspluatācijas nodrošināšanas kontekstā.
- 3.10. Citas iespējamās ietekmes atkarībā no paredzētās darbības apjoma, pielietotajām tehnoloģijām vai vides specifiskajiem apstākļiem un pieguļošās teritorijas izmantošanas. Papildus ietekmju samazināšanas pasākumu nepieciešamība saistībā ar šiem aspektiem.
- 3.11. Paredzētās darbības iespējamo limitējošo faktoru analīze. Iespējamie ierobežojošie nosacījumi paredzētās darbības veikšanai vai infrastruktūras objektu izbūvei, tai skaitā, ietverot darbību ierobežojumus aizsargjoslās. Iespējamās avārijas situācijas un pasākumi to novēršanai.
- 3.12. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi būtiskuma izvērtējums, ietverot tiešo, netiešo un sekundāro ietekmi, paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi (arī cilvēku veselība un drošība, materiālās vērtības, kultūras un dabas mantojums), īstermiņa, vidējo un ilglaicīgo ietekmi, kā arī pastāvīgo, pozitīvo un negatīvo ietekmi. Iespējamie vides riski. Ietekmes samazinošo vai kompensējošo pasākumu nepieciešamība un priekšlikumi to realizācijai, nepieciešamības gadījumā.
- 3.13. Iespējamie ierobežojumi esošajās saimnieciskajās darbībās un zemes izmantošanā; neērtības un traucējumi, kā arī ieguvumi iedzīvotājiem un blakus esošo zemju īpašniekiem, ko varētu izraisīt paredzētā darbība.
- 3.14. Paredzētās darbības sociāli - ekonomisko aspektu izvērtējums. Sabiedrības (arī pašvaldības) attieksme pret projekta realizāciju.

4. Izmantotās novērtēšanas metodes.

- 4.1. Ierosinātāja izmantotās novērtēšanas un prognozēšanas metodes, lai novērtētu paredzētās darbības ietekmi uz vidi.
- 4.2. Jānorāda, vai bijušas problēmas, sagatavojot nepieciešamo informāciju, un risinājumi problēmsituāciju gadījumos.
5. **Inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi ietekmes uz vidi novēršanai vai samazināšanai, nepieciešamības gadījumā, ietverot nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.**
6. **Paredzētās darbības iespējamo alternatīvu raksturojums. Kritēriji alternatīvo risinājumu salīdzināšanai ietekmes uz vidi aspektā, nemot vērā plānoto darbību un ar to saistīto ietekmju apjomu. Alternatīvu salīdzinājums un izvērtējums. Izvēlētā varianta pamatojums. Paliekošo ietekmju būtiskuma raksturojums, norādot izmantotās prognozēšanas metodes, un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.**
7. **Vides kvalitātes novērtēšanas monitorings, tā nepieciešamība kontekstā ar konkrēto situāciju, veikšanas vietas, metodes, parametri un regularitāte. Iedzīvotāju informēšana par vides monitoringa rezultātiem.**

8. Plānotās darbības nozīmīguma izvērtējums, nemit vērā sabiedrības intereses, arī sociālās vai ekonomiskās intereses, kā arī darbības īstenošanas rezultātā dabai radīto zaudējumu izvērtējums.

V. Prasības sabiedriskās apspriešanas un konsultāciju procesam un nosacījumi ziņojuma precizēšanai.

- 5.1. Darbības ierosinātājam jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana, informējot sabiedrību Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumu Nr.83 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” V sadaļā noteiktajā kārtībā.
- 5.2. Darbības ierosinātājam jānodrošina Ziņojuma pieejamība savā vai pilnvarotās personas mājaslapā internetā un Inčukalna novada pašvaldībā.
- 5.3. Darbības ierosinātājam jāsagatavo ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkums iedzīvotājiem, nelietojot tajā specifiskus tehniskos aprakstus un terminus. Šos materiālus jāizvieto iedzīvotājiem pieejamās vietās.
- 5.4. Izvērtējot institūciju un sabiedrības sniegtos priekšlikumus un ziņojuma sabiedriskās apspriešanas rezultātus, darbības ierosinātājam Ziņojums jāprecizē, tai skaitā, ietverot Ziņojumā pārskatu par iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā iesniegtie priekšlikumi ir nemit vērā, vai sniedzot motivētu pamatojumu, ja netiek nemit vērā.
- 5.5. Precizēto ziņojumu darbības ierosinātājam jāievieto savā mājaslapā internetā, jāiesniedz Inčukalna novada domē un trīs ziņojuma eksemplāri jāiesniedz Vides pārraudzības valsts birojā atzinuma saņemšanai.

Biroja direktors

2014.gada 3.oktobrī.

A. Lukšēvics

